

SLOVENSKI NAROD

Izhaja vsak dan popoldne, izvenredne nedelje in praznike. — Inzerati do 30 petih vrst a Din 2.-, do 100 vrst a Din 2.50, od 100 do 300 vrst a Din 3.-, večji inzerati petih vrst a Din 4.-. Popust po dogovoru, inzeratni davek posebej. — »Slovenski Narod« velja mesečno v Jugoslaviji Din 12.-, za inozemstvo Din 25.-. Rokopisni se ne vračajo.

UREDNIŠTVO IN UPRAVNIŠTVO
LJUBLJANA, Knafljeva ulica št. 5
Telefon: 3122, 3123, 3124, 3125 in 3126

Podružnice: MARIBOR Strossmayerjeva 3b. — NOVO MESTO, Ljubljanska c., telefon št. 26. — CELJE: celjsko uredništvo: Strossmayerjeva ulica 1, telefon št. 65, podružnica uprave: Kocenova ulica 2, telefon št. 190. — JESENICE, Ob kolodvoru 101.

Račun pri poštnem čerkovnem zavodu v Ljubljani št. 10.351.

Preprečen prevrat v Bolgariji

Bivši notranji minister polkovnik Krum Kolev je nameraval odstavi kralja in proglasiti republiko, pa so ga prej zaprli

Sofija, 24. aprila. r. Veliko vznemirjenje v vsej javnosti so izzvale vesti, da so nameravali gotovi vojaški krogi, ki so nezadovoljni z razvojem položaja, izvršiti v teku pretekle noči prevrat.

Na čelu upornikov bi po teh vestih bil bivši notranji minister polkovnik Krum Kolev. Zatrjuje se, da je nameraval Kolev aretirati kralja, se polastiti oblasti in proglasiti republiko. Predno pa je mogel izvršiti svoj namen, so ga aretirali. V zvezi s tem je bilo izvršenih še več aretacij, zlasti nižjih oficirjev, ki so bili baje zapleteni v to zaroto.

Od večerj stražijo kraljevo palačo kadeti vojne akademije v polni bojni opremi. Vojni minister je odredil obsežne premestitve višjih in nižjih oficirjev, da bi na ta način preprečil vsako nezadržano akcijo nezadovoljnih vojaških krogov.

Vlada, ki zaseda skoro permanentno, si prizadeva, da bi si z raznimi ukrepi pridobila simpatije široke javnosti. Tako

je med drugim odredila, da se še pred pravoslavnimi velikonočnimi prazniki izplačajo plače državnim uradnikom za

mesec maj. Ta ukrep je naletel na tem večje odobravanje, ker so državni nametenci zadnje leto zelo neredno dobivali svoje plače in so nekateri meseca aprila prejeli plače šele za februar. Vlada je sedaj odredila, da se vsi zaostali prejemniki nemudoma izplačajo. Prav tako je vlada izdala razne ukrepe, ki naj izboljšajo položaj kmetov, ki preživljajo hudo krizo. Cene nekaterih najvažnejših kmetijskih pridelkov bodo maksimirane, da se tako prepreči prodaja v izgubo.

V ministrstvu pravde se je sestala danes posebna komisija, ki ima nalogo sestaviti načrt nove ustave. V novi ustavi naj bi se uveljavil korporacijski sistem in uvedel avtoritativni režim. Vlada krogi smatrajo, da se je parlamentarizem v sedanji obliki prečel ter da je treba državno življenje postaviti na nove osnove. Politični krogi z veliko napetostjo pričakujejo načrt ustave, ki naj bi se uveljavila potem ljudskega glasovanja.

Zakasnela aprilska šala

Ameriška fantazija o združenih državah Evrope — Mussolini bi bil predsednik panevropske vlade, Jevtić notranji, Beneš pa prosvetni minister

Zeneva, 24. aprila. AA. Pod naslovom »Združene evropske države« priobčuje znan list »Journal de Genève« članek nekakega škotskega lista o ideji ustanovitve združenih evropskih držav. Ta ameriški list prinaša tudi predlog, kako naj bi se sestavila vlada takšne države. »Journal de Genève« se bavi s tem predlogom in pravi, da bi Zeneva morala biti prestolnica te države in da se njena izvolitev vsiljuje že sama po sebi. Zanimivo in značilno je navesti člane te vlade, v kateri vidijo Američani — ta-

ko vsaj ugotavlja ženevski list, najumnjšo vlado evropske celine. Vlada za vso Evropo bi imela po omenjeni ameriški zamisli takole sliko:

predsednik vlade Mussolini, zunanji minister Litvinov ali Laval, ministra brez portfelja Macdonald in Herriot, trgovinski minister Flandin, finančni minister dr. Schacht, propagandni minister dr. Göbbels, letalski minister Balbo, vojni minister maršal Pétain, notranji minister Bogoljub Jevtić in prosvetni minister dr. Beneš.

Prozoren manever

Tajna pogodba med Nemčijo in Poljsko je falsifikat, s katerim bi radi preprečili francosko-ruski pakt

Pariz, 24. aprila. r. Listi ne verujejo za točnost podatkov, ki jih je objavil meseca februarja »Echo de Paris« o tajni pogodbi med Nemčijo in Poljsko. Kakor zatrjuje »Journal«, je bila ta pogodba v začetku marca objavljena tudi v nekaterih drugih inozemskih listih, ne da bi vzbudila kakršnokoli pozornost. Takšna poročila s takšnimi določbami, kakor jih vsebujejo ti podatki, je že zaradi tega docela nemogoča, ker Poljska, ki je zelo ponosna na svoj položaj velesile, nikdar ne bi pristala na določbe, ki bi omejevale njeno zunanjo politično svobodo in jo obvezale, da vodi zunanjo politiko izključ-

no v tesnem sporazumu z Nemčijo. Prav tako je docela nemogoča določba, da bi smele nemške čete svobodno korakati preko poljskega ozemlja, kakor zatrjuje objavljene informacije o tej pogodbi. Ker se te vesti znova objavljajo baš v trenutku, ko se pojavljajo težave v pogajanjih med Francijo in Rusijo, je njihov namen dokaj prozoren. Širijo jih oni krogi, ki žele za vsako ceno preprečiti sklenitev francosko-ruskega pakta, ker bi hoteli na ta način vplivati na francosko javnost. Ta manever pa je preveč otročji, da bi mogel doseči svoj namen.

Podunavska konferenca

Priprave so v polnem teku — Na prvem mestu bo avstrijsko vprašanje in stabilizacija miru v Srednji Evropi

Rim, 24. aprila. r. Priprave za podunavsko konferenco, ki bo zasedala v Rimu, so v polnem teku. Konferenca se bo sestala proti koncu maja ali v začetku junija. Točen datum bo šele določen v skladu z zasedanjem Društva narodov. Rimski uradni krogi se zavzemajo za to, da se čimbolj jasno določijo cilji te konference. Program konference mora biti takšen, da bo mogla konferenca sprejeti konkretne sklepe. Italijansko-francoski sporazum daje možnost italijanski vladi, da kot sklicateljica konference sestavi konkretne predloge, zlasti one, ki se tičejo jamstva za neodvisnost in nedotakljivost Avstrije. V to svrhu se predvidevata dve vrsti jamstev, posredna in neposredna. Vse države podpisnice podunavskega pakta bi morale po načelu nevmešavanja v notranje zadeve v prvi vrsti jamčiti za neovirani in pravilni razvoj notranje-političnega položaja Avstrije. Razen tega bi države, ki meje na Avstrijo, morale skleniti posebne dvostranske konvencije z Avstrijo in med seboj glede

vzajemne vojaške podpore. Italijanski listi zatrjujejo, da bi takšne garancije predstavljale definitivno in najuspešnejšo rešitev avstrijskega vprašanja. Obenem bi se na ta način znatno okrepil podunavski pakt. Ta pakt naj bi imel predvsem gospodarski značaj ter omogočil tesnejše gospodarsko sodelovanje po vzorcu rimskih protokolov med Italijo, Avstrijo in Madžarsko. Gospodarsko sodelovanje bi po mnenju rimskih krogov pospešilo tudi kulturno in politično sodelovanje podunavskih držav. V tej smeri gredo tudi vse priprave za podunavsko konferenco. Temu cilju je služil sestanek med Mussolinijem in knezom Starhembergom ter sestanek med Suvichem in poljskim zunanjim ministrom. Kar se tiče sodelovanja Nemčije, je to sodelovanje zaželeno, ni pa neobhodno potrebno. »Tribuna« poroča, da bo program konference sestavljen tako, da bo na prvem mestu vprašanje Avstrije in vprašanje stabilizacije miru v Srednji Evropi.

Anglija ponuja Nemčiji kolonije?

London, 24. aprila. r. »Star« je objavil senzacionalno vest, da bi bila angleška vlada pripravljena, blagohotno razpravljati o nemških kolonialnih željah pod pogojem, da se Nemčija prej vrne v Društvo narodov. List naglašja, da se bo situacija še bolj poslabšala, če bo Nemčija vztrajala pri svojih kolonialnih željah, preden se bo vrnila v Zenevo.

Lohneška pošast zopet straši

London, 24. aprila. r. Listi poročajo, da so med velikonočnimi prazniki v jezzeru Loch Ness zopet opazili znamenito pošast, ki je že pred dvema letoma razburjala duhove. Trije turisti zatrjujejo, da so videli pošast v oddaljenosti kakih 500 m, kako se je solnčila na površini jezera. Londonski listi beležijo te vesti s kritičnimi pripombami, da se ta pošast pojavlja vedno ob začetku tujsko-prometne sezone. Reklama je dobra, čeprav je laž malo predebela.

Angleški parlamentarci posetijo Prago

Praga, 24. aprila. g. Dne 10. maja pripe pod vodstvom poslanca Harolda Balfoura več članov angleškega parlamenta z zasebnimi letali v Prago. Parlamentarci bodo obiskali več znamenitih krajev po Češkokuvaški.

Valutno-zaščitni ukrepi v Rumuniji

Bukarešta, 24. aprila. g. Carinske obmejne postojanke so prejele te dni odlok finančnega ministrstva, da smejo potaki v Rumunijo imeti s seboj efektivno največ 3000 lejev rumunske valute. Veak višji znesek bodo potnikom odvzeli proti pobornici ter o tem obvestili Narodno banko.

Borzna poročila.

LJUBLJANSKA BORZA.

Devize (z všteto premijo 28.5 odstot.). Amsterdam 2967.15 — 2981.75, Berlin 1766.08 — 1769.95, Bruselj 742.85 — 747.92, Curih 1421.01 — 1428.08, London 212.50 — 214.55, Newyork 4358.98 — 4395.30, Pariz 289.60 — 291.03, Praga 183.42 — 184.52, Trst 361.35 — 364.43, Avstrijski šiling v privatnem kliringu 8.75 — 8.85.

INOZEMSKÉ BORZE.

Curih, 24. aprila. Beograd 7.02, Pariz 20.38, London 14.99, Newyork 309.25, Bruselj 52.325, Milan 25.475, Madrid 42.25, Amsterdam 208.80, Berlin 124.35, Dunaj 57.80, Praga 12.915, Varšava 58.25, Bukarešta 3.06.

Reis ul tlema pri predsedniku vlade g. Jevtiću

Beograd, 24. aprila. AA. Predsednik vlade in zunanji minister Bogoljub Jevtić je sprejel v svojem kabinetu v predsedstvu ministrskega sveta reis-ul-ulemo Ibrahima Maglajića z zastopniki islamske verske skupnosti dr. Hamdijo Karamahmedovićem, senatorjem in bivšim ministrom, in g. Osmulovićem, senatorjem in bivšim ministrom, ki sta mu ob tej priliki izrazila želje islamske verske skupnosti o verskih in prosvetnih vprašanjih. Predsednik vlade g. Jevtić je z zanimanjem poslušal njihove želje in je izjavil, da bo vlada tem željam poklonila svojo največjo pozornost.

Iz sodne službe

Beograd, 24. aprila p. Upokojen je sodnik kasacijskega sodišča pri Stolu sedmorice oddelka B v Zagrebu Anton Nagode. Premeščeni so starešina sreskega sodišča v Trbiču Mijo Černoš k okrožnemu sodišču v Novem mestu, za starešino sreskega sodišča v Gornji Radgoni Fran Gorenjc, sodnik sreskega sodišča v Ljutomeru, za sodnika sreskega sodišča v Ljutomeru pa Josip Sister, sodnik sreskega sodišča pri Sv. Lenartu.

Program rumunske kmečke stranke

Bukarešta, 24. aprila. AA. Kongres narodne kmečke stranke je sprejel nov program stranke. Glede zunanje politike določa program, naj pogodbe s Francijo in Poljsko ostanejo nedotaknjene. Z državi, ki delajo za okrepitev miru, je treba odnosoje poglobiti. V notranji politiki je narodna kmečka stranka za demokratska načela. Revizija ustave naj izraža kmetško ureditev države.

Veleizdajniški proces v Atenah

Atene, 24. aprila. AA. Atenska agencija poroča: Danes se prične pred prekim sodiščem proces proti voditeljem bivše opozicije. Obtoženi so štirje bivši predsedniki vlade: Venizelos, Papanastasiu, Kafandaris in Sofulis, predsednik senata

Gonatas, mnogi bivši ministri, narodni poslanci in novinarji.

Opomin klajpedski vladi

London, 24. aprila. AA. Reuter poroča, da so zdaj tudi uradno potrdili vest o not, ki so jo zastopniki Velike Britanije, Francije in Italije izročili 19. t. m. litovski vladi. Nota poziva vlado v Kovnu, naj se odslej ravna strogo po določbah klajpedskega statuta.

Dve ognjišči bodoče vojne

London, 23. aprila. g. Predsednik razorožitvene konference Henderson je snoči v Scarborough govoril o mednarodnem položaju. Po njegovem mnenju je mir v hudi krizi. Ne da bi verjel, da je človeštvo tik pred vojno, ki je neizogibna, se po njegovem mnenju pomika v smeri, ki mora privedi do oboroženih zapletljajev. Dve središči bodočih viharjev sta na svetu in sicer Daljni vzhod in Nemčija. Da je Nemčija enostransko odpovedala mirovno pogodbo, je situacijo prav tako malo olajšala kot napadi nemškega tiska na Društvo narodov in dejstvo, da je Nemčija odklonila udeležbo pri pogodbi za medsebojno pomoč na vzhodu.

Ogromna opustošenja

Thaiohu, 23. aprila. w. Kakor poroča »Times« dopisnik, so letalci nad potresnim pokrajini ugotovili, da je potres popolnoma opustošil okoli 200.000 kvadratnih milj zemlje. Thaiohu in Tainan, kjer prebivajo tudi Evropei in Američani, sta ostala nepoškodovana, prav tako tudi ozemlje, kjer se pridobivata petrolej in sladkor. V krajih okoli Touhara je število žrtev toliko, da je premalo ljudi za odstranitev trupel. Prebivalstvo v Thaiohu je večerj zjutraj preplašil nov potresni sunek. Hude posledice potresa so menda nastale zaradi tega, ker je bilo središče relativno blizu zemeljski površini. Kakor sodijo, je ostalo okoli četrtil milijona ljudi brez strehe.

Vremenska napoved

Dunajska opoldanska vremenska napoved za četrtek: Hladneje, mestoma padavine. Poslabšanje vremena bo le kratkotrajno.

Francosko-ruski pakt na mrtvi točki

Tik pred zaključkom so se pogajanja razbila zaradi pretiranih zahtev Rusije

Pariz, 24. aprila. r. »Journal« se bavi z očitki sovjetskega tiska nasproti Franciji zaradi odgoditve francosko-ruskih pogajanj o vzhodni pogodbi in poroča iz predgovodine ustavitve teh pogajanj naslednje:

Litvinov se je svoječasno sam povabil v Pariz, da bi parafiral pogodbo, katere temeljne smernice so bile določene že v Zenevi. Ko je bilo besedilo pogodbe že na papirju — vsekakor brez dvoumnosti, ki so jih hoteli vplesti Rusi — je bil Litvinov nenkrat drugačnega mnenja in je odpotoval v Moskvo. Francoska vlada je diskretno šla preko tega postopka in izjavlja, da se bodo pogajanja nadaljevala. Sedaj pa ruska agentura Tas kratko malo objavlja prekinitve pogajanj. Ta prekinitve bo po naziranjih političnih krogov trajala delj časa. Prejšnje oficiozne vesti so vedele povedati le o težavah pri redakciji besedila, sedaj pa se zatrjuje, da so ta nasprotstva globlja in se ne nanašajo samo na funkcijo sveta Društva narodov v me-

hanizmu pogodbe, temveč tudi na druga bistvena načela. Litvinov je baje zahteval, naj bi Francija, če bi se Sovjetska unija zapletla v spor z drugo državo, avtomatično posredovala, kar pa Francosi odločno odklanjajo. Laval je zato zahteval, da naj bi Sovjetska Rusija s svojim vplivom skušala omiliti komunistično propagando v Franciji, ki se spet močno uveljavlja, za katero zahtevo pa zopet Rusi niso kazali mnogo zanimanja. Pogajanja so tako prišla na mrtvo točko.

Berlin, 24. aprila. AA. DNB poroča iz Pariza: Agencija Radio je snoči objavila vest, da so se razgovori med Francozi in Sovjeti med velikonočnimi prazniki nadaljevali in da so znatno napredovali. V političnih krogih mislijo, da bo v sredo ali četrtek francosko-sovjetski pakt že parafiran v Parizu; podpisala bi ga francoski zunanji minister Laval in sovjetski poslanik v Parizu Potemkin, nato bi ga pa svedčano podpisali o priliki Lavalovega obiska v Moskvi.

Odolova zobna nega je najboljšje varstvo pred boleznimi!

